Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2023-xx-xx
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om listningstjänst för vårdval och vårdval på annat sätt;

HSLF-FS 2023:X

Utkom från trycket den xx xx 2023

beslutade den xx 2023.

Socialstyrelsen föreskriver följande med stöd av 8 kap. 3 § hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) samt beslutar följande allmänna råd.

1 § I denna författning ges föreskrifter och allmänna råd som kompletterar bestämmelserna i 7 kap. 3–3 c §§ och 9 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) om val av utförare inom ett vårdvalssystem i primärvården där enskilda kan välja och få tillgång till en fast läkarkontakt.

2 § De uttryck som används i dessa föreskrifter och allmänna råd har samma betydelse som i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och patientlagen (2014:821).

Listningstjänstens innehåll

Allmän information

3 § Varje regions listningstjänst ska innehålla information om

1. att en enskild inte får vara listad hos mer än en utförare i taget,
2. att byte av utförare får göras högst två gånger under en period om ett år, om det inte finns särskilda skäl,
3. vårdgarantin i primärvården,
4. möjligheten till fast läkarkontakt hos en utförare, och
5. möjligheten till fast vårdkontakt hos en utförare.

4 § Listningstjänsten ska vidare innehålla information om

1. hur det går till att lista sig hos en utförare,
2. ickevalsalternativ enligt 9 kap. 2 § lagen (2008:962) om valfrihetssystem, och

UTKAST

3. hos vilken utförare en enskild är listad.

5 § När den enskilde blir listad hos en utförare ska regionen se till att han eller hon får information om det.

Information om utförare

6 § Listningstjänsten ska innehålla information om vilka utförare som ingår i vårdvalssystemet.

Om regionen har fattat beslut om begränsning av det antal patienter som får vara listade hos en utförare, ska det framgå av informationen.

7 § Listningstjänsten ska för övrigt innehålla information om

1. huruvida en utförare bedriver sin verksamhet i privat eller offentlig regi,
2. en utförares vårdutbud, och
3. vilka elektroniska tjänster en utförare tillhandahåller.

Allmänna råd

Vårdutbudet kan t.ex. utgöras av

– astma- och kolmottagning,
– barnavårdscentral,
– blodtrycksmottagning,
– diabetesmottagning,
– provtagningsverksamhet,
– psykosocial mottagning, och
– äldremottagning.

De elektroniska tjänsterna kan t.ex. ge möjlighet att

– boka, omboka eller avboka tider,
– begära intyg,
– förnya recept,
– få information om remisser och provsvar, samt
– beställa journalkopia.

8 § Listningstjänsten ska vidare innehålla information om vilka kategorier av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal som finns att tillgå hos en utförare samt uppgifter om personalens eventuella specialistkompetenser. Dessutom ska det finnas uppgift om huruvida en utförare har tillgång till undersköterskor.

9 § Listningstjänsten ska även innehålla information om

1. på vilka sätt en utförare kan kontaktas,
2. en utförares kontaktuppgifter,
3. när en utförare kan kontaktas, och
4. en utförares geografiska läge.

Allmänna råd

De sätt som en utförare kan kontaktas på kan t.ex. vara

– via telefon,
– via e-post,
– via meddelandefunktion,
– via chattfunktion,
– via digitalt besök, och
– genom personligt besök.

En utförares geografiska läge kan t.ex. visas genom en kartbild.

10 § Listningstjänsten ska därutöver innehålla information om

1. till vilken grad en utförare har levt upp till vårdgarantin, och
2. en utförares kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.

Allmänna råd

Informationen om kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet kan t.ex. innehålla uppgifter

– om en utförares åtgärder för att säkra verksamhetens kvalitet och upprätthålla hög patientsäkerhet,
– om huruvida en utförare är ansluten till nationella kvalitetsregister samt registret Primärvårdskvalitet,
– om resultatet av regionens senaste uppföljning av vårdavtalet med en utförare, och
– från den patientsäkerhetsberättelse som en vårdgivare är skyldig att upprätta enligt 3 kap. 10 § patientsäkerhetslagen (2010:659).

11 § Om en utförare genomför patientenkäter, ska listningstjänsten innehålla information om resultatet av den senaste enkäten samt dess svarsfrekvens.

Allmänna råd

Den enkät som bör användas är Nationell Patientenkät.

Kösystem inom listningstjänsten

12 § Varje region ska ansvara för att enskilda ges möjlighet att ställa sig i kö till sådana utförare som har ett beslut från regionen om begränsning av det antal patienter som får vara listade hos dem. Regionen ska ta fram köregler för detta ändamål.

13 § Listningstjänsten ska innehålla information om

1. regionens köregler,
2. hur det går till att ställa sig i kö,
3. hos vilka utförare en enskild står i kö, och
4. vilka köplatser en enskild har.

14 § Den enskilde ska ha tackat ja till ett erbjudande om listning innan han eller hon blir listad hos en utförare.

Val av utförare på annat sätt än genom listningstjänsten

15 § Varje region ska göra det möjligt för en enskild att göra sitt val av utförare på något annat sätt än genom listningstjänsten.

Om en enskild väljer utförare på något annat sätt, ska regionen se till att han eller hon får den allmänna informationen i 3–5 §§.

Regionen ska tillhandahålla en blankett för listning för vårdval som kan användas av den enskilde som inte kan eller vill använda listningstjänsten.

Allmänna råd

Valet av utförare kan t.ex. göras via telefon, per brev eller vid ett besök.

16 § Regionen ska möjliggöra för den enskilde som inte kan eller vill använda listningstjänsten att ställa sig i kö till sådana utförare som har ett beslut från regionen om begränsning av det antal patienter som får vara listade hos dem. Regionen ska ta fram köregler för detta ändamål.

Om en enskild vill lista sig hos en utförare som har kö, ska regionen se till att han eller hon få information om

1. regionens köregler,
2. hur det går till att ställa sig i kö, och
3. sin köplats.

17 § Den enskilde ska ha tackat ja till ett erbjudande om listning innan han eller hon blir listad hos en utförare.

18 § Regionen ska se till att den enskilde som inte väljer utförare får information om regionens ickevalsalternativ samt om hans eller hennes möjlighet att själv välja utförare.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2024 i fråga om 8, 10 och 11 §§ och i övrigt den 1 september 2023.

Socialstyrelsen

OLIVIA WIGZELL

Agneta Calleberg